

Skapelsen

När Gud såg på sitt verk den sjätte dagen såg han att allt var mycket gott. Vad var det som gjorde att Gud kunde se det så? Hur fungerade den godheten? Hur är skapelsen tänkt att fungera? Hur står den i förhållande till Gud?

Vi kan se på en liknelse. Om du ser stjärnhimlen en mörk natt kan du urskilja både månen och flera planeter. De lyser men deras ljus kommer inte från dem själva. Det är solens ljus du ser mitt i natten. Du går hem och tänder en lampa. Men dess ljus är på ett eller annat sätt också ett återsken av solskenet eftersom solen är ursprunget till så gott som all energi som vi nu förslösar. (Kärnkraften kommer inte från vår sol men det undantaget kan vi glömma just nu.)

Lyssna nu till aposteln Johannes. Han sammanfattar allt sitt predikande i en enda mening:

Detta är det budskap som vi har hört från honom och som vi förkunnar för er, att Gud är ljus och att inget mörker finns i honom. (1 Joh 1:5)

Så som solen är orsaken till allt ljus i vår fysiska planetsystem är Gud det ljus som lyser upp hela skapelsen. Syndafallet uppstod när människan ville lysa med samma slags ljus som Gud. Hon ville bli sin egen ljuskälla. Men vad menar vi då med ordet ljus i det här fallet?

Kärlek och härlighet

Guds väsen beskrivs i Bibeln med ordet härlighet. Gud är härlig. Vi kan finna en första indikation till vad det betyder genom att läsa hos Johannes i hans första brev:

"Mina älskade, låt oss älska varandra, ty kärleken är av Gud, och var och en som älskar är född av Gud och känner Gud. Den som inte älskar har inte lärt känna Gud, ty Gud är kärlek. Så uppenbarades Guds kärlek till oss: han sände sin enfödde Son till världen för att vi skulle leva genom honom. Kärleken består inte i att vi har älskat Gud utan i att han har älskat oss och sänt sin Son till försoning för våra synder." (1 Joh 4:7-10)

Här skriver Johannes något som ofta går oss förbi. Det är inte så att Gud *har* kärlek utan han *är*. Detta betyder i sin tur att Guds härlighet helt och hållet är verklig kärlek (grekiskans *agape*). Utanför Gud finns i så fall ingen kärlek ty Gud ensam är härlig.

En man i hög ställning frågade Jesus: "Gode Mästare, vad skall jag göra för att få evigt liv?" Jesus sade till honom: "Varför kallar du mig god? Ingen är god utom en, och det är Gud. (Luk 18:18-19)

I den mån som äkta kärlek finns hos oss är den ett lånegods från Gud. Den sanna kärleken utgår från Gud, den strömmar till människan som i sin tur kan ge den

vidare.

Människan har alltså ingen likadan kärlek som kommer från henne själv ty kärleken är av Gud – som Johannes poängterar. Gud är kärleken och kärleken är ett gudomligt attribut. Men, säger du, det finns massor av människor som ger ut kärlek utan att ha med Gud att göra. Det finns hädare och förnekare som älskar sina barn. Ja, lyssna bara till seraferna vid Herrens tron:

Och den ene ropade till den andre: "Helig, helig, helig är HERREN Sebaot, hela jorden är full av hans härlighet." (Jes 6:3).

Hela jorden är full av Guds härlighet. Den finns överallt, inte bara i skapelsens skönhet eller i den ordning som naturlagarna ger oss. Vi kan när som helst koppla in oss på nätet och låta oss påverkas av Guds kärlek – om vi vill. Det kan alla, även de som inte vill älska honom tillbaka – åtminstone tillfälligt.

"Jag säger er: Älska era ovänner och be för dem som förföljer er. Då är ni er himmelske Faders barn. Han låter sin sol gå upp över onda och goda och låter det regna över rättfärdiga och orättfärdiga." (Matt 5:44-45)

Gud låter sin kärlek strömma över och genom både rättfärdiga och orättfärdiga eftersom Gud älskar den fallna och syndiga världen så mycket att han utgav sin ende Son (Joh 3:16). När vi älskar våra ovänner är vi därför vår himmelske Faders barn som tydligast. Det är i längden bara hans barn som kan älska på det viset.

En nyförlöst kvinna som ligger med sitt lilla barn på bröstet och känner en våg av kärlek och tacksamhet har fått både barnet och kärleken till sitt barn från Gud.

Sanningen och Livet

Guds härlighet är naturligtvis mycket mer än kärlek även om det är stort nog. Jesus ger oss en viktig komplettering:

"Jesus sade till honom: 'Jag är vägen och sanningen och livet. Ingen kommer till Fadern utom genom mig.' " (Joh 14:6)

Låt oss här ta fasta på sanningen och livet som andra delar av Guds härlighet. Allt liv är ett lån från Gud på samma sätt som kärleken.

"Och HERREN Gud formade människan av stoft från jorden och blåste in livsande i hennes näsa. Så blev människan en levande varelse." (1 Mos 2:7)

Det är svårare för oss att acceptera att sanningen är något som bara Gud kan äga. Vi som lever i en vetenskapskultur där vi steg för steg utforskar vad som är sant om den skapelse som vi själva är en del av – vi tycker nog att det där med sanningen det klarar vi själva. Här stöter vi på en faktor som vi kommer att bearbeta längre fram, nämligen människans beroende av lögnen för sitt liv.

När sekulariseringen grep omkring sig började människor tro på vetenskapen i stället för att tro på Gud. Vetenskapen skulle svara på alla frågor – trodde man.

Denna form av verklighetssyn kom att kallas modernism. I dag vet vi bättre. Vetenskapen ger goda svar på vissa frågor men modernismen har glidit över i postmodernism där vi insett att frågor som rör moral, samlevnad och livets mål och mening ligger utanför vetenskapens område. Därför har vi övergått till debatt när det gäller sådana frågor och många säger att det inte finns någon sanning alls på dessa områden. Vi kan åtminstone inte urskilja den med säkerhet.

I alla händelser betonar Johannes att både nåd och sanning är delar av Guds härlighet:

"Och Ordet blev kött och bodde bland oss, och vi såg hans härlighet, en härlighet som den Enfödde har av Fadern, och han var full av nåd och sanning." (Joh 1:14)

Sanning, kärlek och liv kan alltså människan inte äga i sig själv utan hon är beroende av kontakten med Gud för att i varje ögonblick få det hon behöver. När Gud såg ut över sin skapelse och såg att allt var mycket gott så betyder inte det att det fanns godhet, harmoni och ordning inbyggt i själva skapelsen. Utan förbindelsen mellan Gud och hans skapelse var obruten. Det var alltså inte fråga om en statisk godhet som skulle ha bestått om Gud hade dött utan om ett flöde, en dynamisk harmoni av sanning, nåd och liv. När den bröts ändrades hela skapelsens villkor totalt.

Ett brutet flöde

När människan föll blev Gud en främling för henne. Hon gömde sig för honom när han sökte henne. Eftersom skapelsen var lagd under människan innebar det att hela skapelsen förlorade sin direktkontakt med Gud.

"Ty skapelsen väntar ivrigt på att Guds barn skall uppenbaras. Skapelsen har ju blivit lagd under förgängelsen, inte av egen vilja utan genom honom som lade den därunder. Ändå finns det hopp om att också skapelsen skall befrias från sitt slaveri under förgängelsen och nå fram till Guds barns härliga frihet. Vi vet att hela skapelsen ännu samfällt suckar och våndas. Och inte bara den, utan också vi som har fått Anden som förstlingsfrukt, också vi suckar inom oss och väntar på barnskapet, vår kropps förlossning." (Rom 8:19-23)

När Guds barn träder fram kommer skapelsen att befrias. Hur skall vi då se på situationen som den är i dag? Guds flöde har inte upphört. Hela jorden är som sagt full av Guds härlighet. Men vid sidan av Guds flöde finns ett annat som inte är ljus utan mörker.

"Vi vet att vi tillhör Gud och att hela världen är i den ondes våld." (1 Joh 5:19)

Hela jorden är full av Guds härlighet och hela världen är i den ondes våld. Människorna åt av det träd som ger kunskap om gott och ont. Kanske var det deras tanke att de skulle få god teoretisk kännedom om principerna för godhet och ondska. I viss mån fick vi kanske det. Men den stora konsekvensen blev att vi hamnade i en värld där ont och gott påverkar oss varje ögonblick. Vi fick en

praktisk kunskap som vi kanske inte hade önskat oss genom att vi – ofta i vanmakt – kastas mellan ljus och mörker mellan lycka och lidande, mellan svek och trofasthet. Andra kan göra oss gott och andra kan skada oss. Själva ger vi på samma sätt ut både svek och trofasthet till vår omgivning. Vi strävar efter att kunna kontrollera både synden och lidandet men även om vi kan eliminera någon orsak till lidande – till exempel genom att rå på någon svår sjukdom – så dyker det upp andra lidanden i stället.

Den man älskar blir man lik

Det är viktigt att vi förstår hur grundläggande det är att man blir lik den eller det som man älskar. Våra barn fostras i bästa fall genom kärlekens identifikation. Men med samma mekanism kan människan också komma på avvägar. Den som älskar alkoholen mer än något annat får med tiden hela sin personlighet präglad av denna nya kärlek. Människan har blivit alkoholist eftersom den prägling som alkoholen ger täcker över allt annat.

Denna insikt är nödvändig för vår förståelse av det som brukar kallas det dubbla kärleksbudet:

"Då kom en laglärare fram och ville snärja honom och frågade: 'Mästare, vad skall jag göra för att få evigt liv?' Jesus sade till honom: 'Vad står skrivet i lagen? Vad läser du där?' Han svarade: 'Du skall älska Herren din Gud av hela ditt hjärta och av hela din själ och av hela din kraft och av hela ditt förstånd, och din nästa som dig själv.' Jesus sade till honom: 'Du svarade rätt. Gör det, så får du leva.' " (Luk 10:25-28)

Om jag skall kunna älska min nästa som mig själv så måste jag först kunna älska mig själv – brukar det sägas i vår postmoderna tid. Konstigt att varken den laglärare eller Jesus kunde förstå en så enkel förutsättning. Orsaken kanske helt enkelt är att den nutida uppfattningen är falsk. Om Gud är min högsta kärlek så fylls jag med hans flöde av härlighet till att ge vidare. Vi älskar för att han först har älskat oss – som Johannes uttrycker det.

Omvändelse

I Bibeln handlar omvändelse alltid om att byta kärlek så att den kärlek som formar mig inte riktar sig mot det skapade utan mot Skaparen. Paulus ger den här kommentaren till syndafallet:

De bytte ut Guds sanning mot lögnen och tog sig för att dyrka och tjäna det skapade i stället för Skaparen, han som är välsignad i evigheter, amen. (Rom 1:25)

Det är inte givet att det är så enkelt att få Gud till sin högsta kärlek. Man kan behöva få mycket hjälp med den saken, vilket är ett viktigt arbetsfält inom själavården. Frågan är bara vad vi lägger vår kraft på. Skall jag sikta på att älska mig själv eller skall jag längta efter att kunna älska Gud? Vad leder till målet?

Och, för övrigt, vad betyder det att älska sin nästa som sig själv? Måste man se på sig själv med idel varma och gulliga känslor för att det skall vara möjligt? Budet

betyder i all enkelhet att min nästas (= mina närmastes) behov kan få lov att väga lika tungt som mina egna. Detta är fullt möjligt också under sådana dagar då man är ganska trött på sig själv. Det har djupast sett mycket lite med känslor att göra.

Humanismen

Den sekulariserade humanismen försöker ständigt att genomföra trolleriet att få andra halvan av det dubbla kärleksbudet att fungera utan att man känns vid den första trots att denna är själva motorn i det hela. Humanister talar om individens oändliga värde, det som ligger till grund för de så kallade mänskliga rättigheterna. På samma gång kringgår han dock med avsikt frågan vem som är beredd att betala det pris för en människa som måste till för att deklARATIONEN skall bli trovärdig eller meningsfull. Om du skriver ut en check på tio miljarder som ingen bank vill lösa in så blir ju checken bara ett värdelöst papper.

Gud är givetvis den ende som är rik nog att betala ett oändligt pris för att vinna den enskilda människan och han har i Kristus redan gjort det. Om vi försöker sätta prislappar på människan utan att kännas vid Gud så blir det i praktiken ett fagert tal som i kritiska ögonblick visar sig betyda ganska lite. Är ett foster i artonde fosterveckan en människa eller ej? Är den senildemente åldringen en människa med ett oändligt värde och vad får i så fall vården av henne lov att kosta?